

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-61(5)/13/JK

Warszawa, 16 października 2013 r.

DECYZJA DIH-1/64/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 267), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 17 lipca 2013 r. (nr akt: ŻG.8361.116.2013), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 6.000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu (sprzedaż przez Internet) zafalszowanych trzech partii artykułów rolno-spożywczych, tj. przetworów mięsnych, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 15-17 kwietnia 2013 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Łódzkim WIIH”, w „Delikatesach Alma”, zlokalizowanych w Łodzi przy ul. Kilińskiego 122/128, należących do przedsiębiorcy Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie, zwanego dalej: „stroną”, podjętej w związku ze skargą konsumenta, sprawdzono prawidłowość oznakowania oferowanych do sprzedaży przetworów mięsnych.

W dniu 15 kwietnia 2013 r. stwierdzono, że w sprzedaży znajdowały się m.in. trzy partie przetworów mięsnych wyprodukowanych przez Zakłady Mięsne „Olewnik-Bis” Sp. z o.o., Świerczynek 10 A, 09-210 Drobin, tj.:

- parówki ze starej wędzarni - *kielbasa wieprzowo-wołowa, drobno rozdrobniona, wędzona, parzona*, oznaczone nr partii „5443573 1148” i terminem przydatności do spożycia „28.04.13” (*parówki ze starej wędzarni*),

- szynka ze starej wędzarni – *wędzona, wieprzowa, wędzonka parzona*, oznaczona nr partii „5032328 7306” i terminem przydatności do spożycia „07.05.13” (*szynka ze starej wędzarni*),
- szynkowa ze starej wędzarni – *kielbasa grubo rozdrobniona*, oznaczona nr partii „2708343 1199” i terminem przydatności do spożycia „20.04.13” (*szynkowa ze starej wędzarni*),

zwane dalej również „*przetworami mięsnymi*”.

Ww. przetwory mięsne były opatrzone etykietami producenta z prawidłowym oznakowaniem. Etykiety z wykazem składników były umieszczone bezpośrednio na produktach przeznaczonych do sprzedaży.

Produkty te znajdowały się również w ofercie handlowej delikatesów internetowych „Alma24” (www.alma24.pl).

W wyniku porównania oznakowania zamieszczonego na etykietach producenta, dołączonych do przedmiotowych produktów, z oznakowaniem (prezentacją) zamieszczonym na stronie internetowej stwierdzono, że wykazy składników ww. wyrobów prezentowane na stronie internetowej znacznie różniły się od wykazów składników deklarowanych przez producenta w ich oznakowaniu.

Na etykietach:

- parówek ze starej wędzarni producent zadeklarował w wykazie składników produktu: „mięso wieprzowe (80%), woda, mięso wołowe (5%), skrobia modyfikowana E-1420, tłuszcz wieprzowy, sól, białko wieprzowe, dekstroza, przyprawy i ekstrakty przypraw, regulator kwasowości – cytrynian sodu, sacharoza, przeciwutleniacz – izo-askorbinian sodu, substancja konserwująca – azotan sodu. Na stronie internetowej zamieszczono następujący skład: „mięso wieprzowe (81%), sól, skrobia ziemniaczana, laktoza, cytrynian sodu”,
- szynki ze starej wędzarni producent zadeklarował w wykazie składników produktu: „mięso wieprzowe, sól, regulatory kwasowości – cytrynian sodu, octan sodu, przeciwutleniacz – askorbinian sodu, wzmacniacz smaku – glutaminian monosodowy, syrop glukozowy, dekstroza, przyprawy naturalne i aromaty, substancja konserwująca – azotyn sodu. Na stronie internetowej zamieszczono następujący skład: „mięso wieprzowe, sól, woda”,
- szynkowej ze starej wędzarni producent zadeklarował w wykazie składników produktu: „mięso wieprzowe (97%), sól, przyprawy naturalne i ekstrakty, zagęstnik – karagen, stabilizatory – E 451i, wzmacniacz smaku – glutaminian monosodowy, przeciwutleniacz – askorbinian sodu, maltodekstryna, dekstroza, substancja konserwująca – azotyn sodu. Na stronie internetowej zamieszczono następujący skład: „mięso wieprzowe (97%), sól, przyprawy naturalne i ekstrakty, zagęstnik karagen, stabilizatory: E451, substancja wzmacniająca smak i zapach”.

Na dołączonych do przedmiotowych produktów etykietach producent zamieścił dodatkowo informacje wskazujące, iż mogą one zawierać śladowe ilości gorczycy, selera, jaj, soi i mleka, czyli składników alergennych wymienionych w załączniku nr 1 do

rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.).

Powyższe udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 17 kwietnia 2013 r. (nr akt: ŻG.8361.116.2013) oraz załączonych do niego fotografiach przedmiotowych produktów i wydrukach ze strony internetowej www.alma24.pl.

W związku z powyższym, pismem z dnia 17 czerwca 2013 r. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, zawiadomił przedsiębiorcę Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o jakości handlowej”, za wprowadzenie do obrotu trzech partii zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych, informując jednocześnie o przysługującym mu, na podstawie art. 10 Kpa, prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego zawiadomienia.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 17 lipca 2013 r. (nr akt: ŻG.8361.116.2012), Łódzki WIIH na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej wymierzył przedsiębiorcy Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie karę pieniężną w wysokości 6.000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych.

Pismem z dnia 1 sierpnia 2013 r. (nadanym w placówce pocztowej w dniu 2 sierpnia 2013 r.) strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej: „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie w całości i umorzenie postępowania przed organem pierwszej instancji w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i wydanie orzeczenia co do istoty. Strona zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie:

- przepisów prawa materialnego, tj. art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej poprzez ich błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie polegające na bezpodstawnym przyjęciu, że zakwestionowane produkty posiadają cechy zafałszowania,
- przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”, poprzez jego błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie polegające na bezpodstawnym przyjęciu, że wykaz składników podany na stronie internetowej mógł wprowadzać konsumenta w błąd,
- przepisu postępowania, tj. art. 10 § 1 Kpa poprzez brak poinformowania strony o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów przed wydaniem decyzji o zakończeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej,

- przepisów postępowania, tj. art. 79 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2013 r., poz. 672 z późn. zm.), zwanej dalej: „*ustawą o swobodzie działalności gospodarczej*”, poprzez jego niezastosowanie i niedopełnienie przez organ obowiązku poinformowania strony o zamiarze wszczęcia kontroli,
- przepisu prawa materialnego, tj. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej poprzez jego błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie polegające na bezpodstawnym przyjęciu przy ustalaniu wysokości kary przez organ pierwszej instancji, iż stronie przypisać można najwyższe stopnie kryteriów wskazanych w ww. przepisie.

Pismem z dnia 23 sierpnia 2013 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 4, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 tej ustawy, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U. UE L 31 z 1.02.2002 z późn. zm.), zwanego dalej: „*rozporządzeniem 178/2002*”, prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie:

- oszukańczym lub podstępным praktykom,
- fałszowaniu żywności oraz
- wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzić konsumenta w błąd.

Wymagania dotyczące oznakowania żywności zawarto m.in. w art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości

handlowej, zgodnie z którym oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji. Powyższe ma zastosowanie również do reklamy i prezentacji środków spożywczych (art. 46 ust.2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia).

Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej jest jednym z elementów jakości handlowej.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ww. ustawy, oznacza produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Zgodnie z art. 17 rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają na wszystkich etapach zgodność żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności oraz kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z dostępnym na stronie internetowej www.alma24.pl Regulaminem Platformy ALMA 24, przez sprzedawcę rozumie się spółkę Alma Market Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie. Ponadto, towar w rozumieniu ww. regulaminu, to towar oferowany przez sprzedawcę do sprzedaży detalicznej w sklepach, zaś miejscem zawarcia umowy sprzedaży w odniesieniu do zamówień składanych za pomocą Platformy ALMA 24 jest najbliższy sklep. Nie ulega wątpliwości również, że w świetle ww. Regulaminu Platformy ALMA 24, iż przedsiębiorca Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie był wprowadzającym do obrotu przedmiotowe przetwory mięsne.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce handlowej należącej do przedsiębiorcy Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie stwierdzono, że sposób ekspozycji i prezentacji trzech ww. partii przetworów mięsnych na stronie internetowej prowadzonej na jego zlecenie, naruszał art. 16 rozporządzenia 178/2002 oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, gdyż wprowadzał konsumentów w błąd, w szczególności co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego właściwości i składu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Łódzki WIIH uznał, że w oznakowaniu trzech ww. partii przetworów mięsnych podano niezgodne z prawdą dane w zakresie ich składu, co stanowiło podstawę do zakwalifikowania tych produktów jako zafałszowanych (art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej) oraz wymierzenia w drodze decyzji kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

Odwołując się od ww. decyzji strona zakwestionowała ustalenia kontroli, zarzucając organowi pierwszej instancji naruszenie art. 3 pkt 10 oraz art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej. Jak twierdzi strona, w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, iż wystąpiła którakolwiek z przesłanek uzasadniających uznanie wprowadzonych przez nią do obrotu artykułów rolno-spożywczych za zafałszowane. Zdaniem strony prezentowane na stronie internetowej www.alma24.pl wykazy składników przedmiotowych przetworów mięsnych nie mogły zostać uznane za odbiegające od składu rzeczywistego w takim stopniu, aby twierdzić, że potencjalny klient podjąłby inną decyzję co do zakupu, zatem nieprawidłowo został zastosowany przez organ pierwszej instancji również art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie ze stanowiskiem przyjętym w orzecznictwie przepisy prawa żywnościowego, w tym przepisy o jakości handlowej, sprzeciwiają się każdej praktyce, również dotyczącej oznakowania środka spożywczego, mogącej w jakikolwiek sposób wprowadzać w błąd konsumenta. Obowiązkiem producenta w rozumieniu art. 3 pkt 9 ustawy o jakości handlowej, czyli podmiotu, który – tak jak w przedmiotowej sprawie – wprowadził do obrotu zakwestionowane produkty jest zatem wprowadzenie do obrotu produktów oznakowanych zgodnie z przepisami, w sposób rzetelny i niebudzący wątpliwości (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 91/10).

Stosownie do art. 46 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej, oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumentów w błąd, m.in. co do charakterystyki, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Prezentując wykazy składników niezgodne z rzeczywistością, strona naruszyła art. 46 ww. ustawy wprowadzając konsumentów w błąd co do rzeczywistego charakteru nabywanych produktów, które wbrew przekazowi płynącemu z informacji zamieszczonych na stronie internetowej nie były produktami, które konsumenci chcieli nabyć.

W tym miejscu należy wskazać, że obowiązujące regulacje wprost definiują pojęcie artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego. W art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej podano wyliczenie okoliczności warunkujących uznanie wyrobu za zafałszowany, naruszających interesy konsumentów w sposób istotny, co w konsekwencji wpływa na zakres odpowiedzialności podmiotu wprowadzającego dany produkt do obrotu. W szczególności zafałszowanie może polegać na podaniu niezgodnej z prawdą informacji o składzie artykułu rolno-spożywczego (art. 3 pkt 10 lit. c ustawy o jakości handlowej). W przedmiotowej sprawie, zdaniem Prezesa UOKiK, działanie takie miało miejsce. Wprowadzenie do obrotu przez przedsiębiorcę Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie przetworów mięsnych,

których wykazy składników podane na stronie internetowej w rzeczywistości różniły się od wykazu składników zamieszczonych przez producenta na dołączonych do nich etykietach, wprowadzało konsumentów w błąd, gdyż otrzymywali oni inne produkty, niż sugerowały dostępne im niepełne informacje. Zatem pozbawieni byli także możliwości dokonania świadomego wyboru. Potwierdzenie powyższego stanowiska znajduje się w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 września 2010 r. (sygn. VI SA/Wa 901/10), w którym Sąd stwierdził, iż „oznakowanie wprowadzające w błąd, to nie tylko oznakowanie nieprawdziwe czy mylące, ale również niepełne, niewystarczająco precyzyjne czy wieloznaczne”. Podkreślenia wymaga również fakt, że przeprowadzona u strony kontrola została podjęta w związku ze skargą konsumenta na sposób prezentacji środków spożywczych na stronie internetowej www.alma24.pl. Należy dodać również, że ze zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego wynika, iż przedmiotowe przetwory mięsne oznakowane były przez producenta na etykietach opakowań w sposób prawidłowy, a mimo to strona uwidoczniła przy ww. produktach wybrane przez siebie składniki (w niektórych przypadkach również zmodyfikowane – przykładowo w parówkach ze starej wędzarni: mięso wieprzowe 81%, w rzeczywistości: mięso wieprzowe 80%, tłuszcz, wieprzowy, białko wieprzowe; skrobia ziemniaczana, w rzeczywistości: skrobia modyfikowana E-1420). Nie można zgodzić się także z twierdzeniem strony, jakoby stwierdzone różnice w składzie przedmiotowych przetworów mięsnych sprowadzały się jedynie „do składników mających marginalne znaczenie dla potencjalnych konsumentów”, którzy przy zakupie kierują się wyłącznie marką produktu oraz jego ceną, co wprost wynika z ww. skargi. W opinii Prezesa UOKiK, umieszczenie na stronie internetowej, np. przy szynce ze starej wędzarni informacji, iż składa się ona jedynie z mięsa wieprzowego, soli i wody, stwarza w świadomości konsumenta przekonanie, że ma on do czynienia z produktem wysokiej jakości, wytworzonym tradycyjną metodą wyłącznie z tych składników, bez dodatku chemicznych konserwantów, przeciwutleniaczy, czy też wzmacniaczy smaku i zapachu w postaci glutaminu monosodowego. Ponadto należy zauważyć, że przedmiotowe przetwory mięsne w nazwach zawierały wyrażenie „ze starej wędzarni”, które to mogło dodatkowo uwiarygodniać tradycyjne metody produkcji i ich wyjątkową jakość. Tymczasem, w rzeczywistości konsument otrzymywał produkt, który oprócz ww. składników zawierał, tak jak w przypadku produktów wytwarzanych metodami przemysłowymi, chemiczne dodatki do żywności. Nie można zatem zasadnie twierdzić, że konsument dysponujący taką wiedzą o oferowanych mu produktach, nawet uznanej marki, dokonałby tego samego wyboru. Wobec tego, zdaniem Prezesa UOKiK, stwierdzone nieprawidłowości świadczyły o świadomym działaniu mającym na celu nadanie produktom wyższych walorów jakościowych niż w rzeczywistości - pominięcie większości dodatków do żywności (substancji dodatkowych dozwolonych) miało na celu podkreślenie lepszej jakości oferowanego produktu, a przez to wpływało na atrakcyjność oferty i stanowiło zachętę do zakupu.

Strona zarzuca również wydanie zaskarżonej decyzji bez poinformowania jej o zakończeniu postępowania administracyjnego, a tym samym wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

W opinii Prezesa UOKiK powyższy zarzut jest bezzasadny. Strona została prawidłowo poinformowana przez organ pierwszej instancji o przysługujących jej uprawnieniach wynikających z art. 10 Kpa oraz o terminie (7 dni), w jakim organ powinien oczekiwać na stanowisko strony. Pismo z dnia 17 czerwca 2013 r. zostało prawidłowo doręczone stronie dnia 20 czerwca 2013 r., a decyzja została podjęta w dniu 19 lipca 2013 r. Do dnia 19 lipca 2013 r. strona mogła wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zapoznać się z aktami. Strona jednak nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia, zarzucając następnie organowi pierwszej instancji, iż nie zapewnił jej czynnego udziału w postępowaniu.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że sam brak w aktach sprawy końcowego oświadczenia strony nie narusza art. 10 Kpa. W orzecznictwie sądowo-administracyjnym utrwalony jest bowiem pogląd, iż zarzut naruszenia art. 10 Kpa może odnieść skutek tylko wówczas, gdy stawiająca go strona wykaże, że zarzucane uchybienie uniemożliwiło jej dokonanie konkretnych czynności procesowych (por. np. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia: 1 lutego 2011 r., sygn. 1098/10, 12 października 2010 r., sygn. II OSK 1279/09, z dnia 18 maja 2006 r., sygn. II OSK/831/05). Zatem, strona powinna dowieść, że brak takiego zawiadomienia przed wydaniem decyzji uniemożliwił jej dokonanie w danym postępowaniu administracyjnym konkretnej czynności procesowej (np. złożenia dokumentów). W niniejszej sprawie, odwołując się od zaskarżonej decyzji przedsiębiorca Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie nie wykazał, aby między brakiem zawiadomienia go przed wydaniem decyzji o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a treścią decyzji administracyjnej zachodził jakikolwiek związek przyczynowy. Strona w żaden sposób nie dowiodła, że została pozbawiona możliwości udowodnienia swoich twierdzeń czy złożenia konkretnych wniosków dowodowych i wyjaśnień i aby uchybienie przepisowi art. 10 § 1 Kpa mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Tym samym nie skonkretyzowała, jakich czynności dokonałaby, gdyby przed wydaniem decyzji została ponownie zawiadomiona o zebraniu materiału dowodowego i możliwości składania wniosków.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że okoliczności faktyczne, na których organ pierwszej instancji oparł zaskarżoną decyzję były jednoznaczne i bez wątplenia znane stronie. Materiał dowodowy, na podstawie którego została wydana decyzja organu pierwszej instancji, został zebrany na etapie poprzedzającym wszczęcie postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej, tj. w toku postępowania kontrolnego. Dystans czasowy między odbiorem przez stronę pisma informującego o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie, w którym Łódzki WIIH dodatkowo poinformował stronę o przysługującym jej na podstawie art. 10 Kpa prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów a wydaniem przedmiotowej decyzji również był zachowany. W tym miejscu należy przytoczyć wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 28 października 2008 r. (sygn. III SA/Kr 581/08), w którym Sąd wskazał, że „jeżeli cała dokumentacja będąca podstawą do wydania decyzji (...) zgromadzona była już w momencie wszczęcia postępowania administracyjnego, a o prawie do złożenia wniosków i oświadczeń co do niej skarżący został poinformowany w

zawiadomieniu o wszczęciu postępowania, to nie można twierdzić, że brak zawiadomienia o prawie do końcowego zapoznania się z aktami automatycznie skutkuje uznaniem, że organy dopuściły się naruszenia prawa w sposób, który powoduje uchylenie decyzji (...). Ponadto, odwołanie od ww. decyzji nie wniosło nowych dowodów i nie rzuciło nowego światła na materiały zebrane w trakcie postępowania kontrolnego i pokontrolnego. Nadto należy zauważyć także, iż strona, mając świadomość toczącego się postępowania odwoławczego, wszczętego wskutek ww. odwołania, miała możliwość składania wniosków dowodowych w sprawie, jednak z przysługującego jej prawa na tym etapie również nie skorzystała.

Przedstawiona wyżej argumentacja, zdaniem Prezesa UOKiK, wpływa na uznanie, że przedmiotowa decyzja została wydana przez organ pierwszej instancji w sposób prawidłowy, a podniesiony w odwołaniu od zaskarżonej decyzji zarzut naruszenia art. 10 Kpa nie znajduje uzasadnienia.

Prezes UOKiK nie podziela również stanowiska strony w kwestii naruszenia przez organ pierwszej instancji art. 79 ust. 1 i 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Należy zaznaczyć, że kontrola przeprowadzona u przedsiębiorcy Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie była kontrolą urzędową w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. UE L 191 z 28.5.2004, s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 882/2004”. Zgodnie z tym przepisem, „kontrola urzędowa” oznacza każdą formę kontroli, którą właściwy organ lub Wspólnota wykonuje w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym. Kontrole urzędowe przeprowadzane są bez wcześniejszego zawiadomienia. Mogą one być przeprowadzane również *ad hoc*, o czym z kolei stanowi art. 3 ust 2 ww. rozporządzenia. Urzędowe kontrole mają na celu umożliwienie organom kontroli sprawdzenie i upewnienie się, że krajowe i wspólnotowe przepisy dotyczące pasz i żywności są przestrzegane (w niniejszym przypadku kontrola została wszczęta w celu realizacji tych założeń).

Jak wynika z akt sprawy, podstawa Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli (nr upoważnienia: ŻG.8361.116.2013), wystawionego w dniu 15 kwietnia 2013 r. przez Łódzkiego WIIH obejmuje również przepis art. 3 ust. 2 rozporządzenia 882/2004, a bezpośrednią przyczyną kontroli była skarga konsumenta na sposób prezentacji środków spożywczych na stronie internetowej sklepu Delikatesy Alma. Rozporządzenie 882/2004 jako akt prawny o charakterze ogólnym stosuje się bezpośrednio do wszystkich, wobec czego Łódzki WIIH mógł wszcząć kontrolę bez uprzedniego zawiadomienia przedsiębiorcy na podstawie art. 79 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, zgodnie z którym zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się w przypadku, gdy kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego. Przeprowadzający kontrolę dali temu wyraz w Protokole kontroli z dnia 17 kwietnia 2013 r., do treści którego osoba reprezentująca stronę podczas kontroli nie wniosła uwag.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie kontrola została wszczęta z powołaniem właściwej podstawy prawnej, a więc organ pierwszej instancji działał na podstawie i w granicach prawa, jak również prawidłowo ustalił stan faktyczny i zastosował obowiązujące normy prawne.

Łódzki WIIH wydając zaskarżoną decyzję działał w sposób wszechstronny i uwzględniający interes strony oraz rozważył wszelkie okoliczności sprawy, jak również przy ustalaniu wysokości kary dokonał prawidłowej oceny poszczególnych przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, tj.:

- przy ocenie stopnia szkodliwości czynu organ prawidłowo wziął pod uwagę, że prezentowanie na stronie internetowej wykazów składników przetworów mięsnych odbiegających od zadeklarowanych przez producenta w ich oznakowaniu, w sposób rażący naruszało interesy konsumentów. W przedmiotowej sprawie, informacje zamieszczone na stronie internetowej, która zgodnie z dostępnym na niej Regulaminem Platformy ALMA 24, służy prezentacji towarów oferowanych przez sklepy, stanowiły dla konsumentów jedyne źródło wiedzy o produktach przed ich zakupem. Podkreślenia wymaga fakt, iż jednym z podstawowych praw konsumentów jest prawo do bezpieczeństwa ekonomicznego i zdrowotnego, którego częścią składową jest możliwość świadomego podejmowania decyzji w zakresie dokonywania wyboru dóbr. Wprowadzanie do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych uniemożliwiało konsumentom dokonanie wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością, opartego na wiedzy i przekonaniu, bowiem dopiero rzetelna i pełna informacja o oferowanych produktach daje podstawy do świadomego wyboru. Jak wynika ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, konsumenci nabywając przetwory mięsne za pośrednictwem Internetu zostali wprowadzeni w błąd, gdyż były to produkty o składzie innym niż w rzeczywistości. Za szczególnie niebezpieczny dla niektórych konsumentów należy uznać brak informacji o składnikach alergennych, których spożycie może powodować u nich zagrożenie zdrowia. Biorąc pod uwagę rolę, jaką pełnią w życiu codziennym przetwory mięsne oraz powszechność ich spożycia, należy uznać, że strona w sposób rażący naruszyła interesy konsumentów,
- oceniając stopień zawinienia organ właściwie uwzględnił, że za powstałe nieprawidłowości winną należy uznać wyłącznie stronę. Jak wynika z Regulaminu Platformy ALMA 24, administratorem strony internetowej jest Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie, zatem zlecając innemu przedsiębiorcy wprowadzanie opisów handlowych towarów prezentowanych na platformie internetowej ALMA 24, obowiązkiem strony było sprawdzanie zamieszczanych na niej informacji i dołożenie należytej staranności, aby do obrotu nie trafiały zafałszowane artykuły rolno-spożywcze. Jeszcze raz należy podkreślić, że zakwestionowane przetwory mięsne były oznakowane przez producenta w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, zatem strona miała możliwość zweryfikowania prawidłowości informacji umieszczonych przy nich na stronie internetowej. Pomimo tego, jak wynika z akt sprawy, nie podjęła żadnych działań naprawczych i wprowadziła do obrotu zafałszowane przedmiotowe przetwory

mięsne, wiedząc jakie ponosi ryzyko. W ocenie Prezesa UOKiK, zachowanie takie świadczy o celowym działaniu strony, zmierzającym do nadania oferowanym produktom wyższych cech jakościowych,

- słusznie organ pierwszej instancji przy ocenie zakresu naruszenia zauważył, że informacja o składzie środka spożywczego stanowi jeden z najważniejszych elementów jakości handlowej. Nierzetelne informowanie w oznakowaniu produktów o ich właściwościach i cechach godzi w interesy konsumentów oraz stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku, zaś jego celem jest przede wszystkim ochrona interesów konsumentów,
- uwzględniając dotychczasową działalność strony na rynku artykułów rolno-spożywczych organ pierwszej instancji zwrócił uwagę na fakt, iż było to drugie naruszenie przepisów o jakości handlowej w ciągu ostatnich 24 miesięcy,
- wielkość osiągniętego przez stronę obrotu pozwala na zaliczenie jej do grupy dużych podmiotów o znaczącym udziale w rynku.

Podsumowując, Prezes UOKiK uważa, że organ pierwszej instancji w sposób właściwy wykonał dyspozycję przepisu art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i nie widzi podstaw do kwestionowania ustaleń Łódzkiego WIIH w tym zakresie.

Należy nadmienić również, że zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, w przedmiotowej sprawie minimalna kara, jaką mógł wymierzyć Łódzki WIIH to 1.000 zł, zaś maksymalna - ponad (...) zł. Wymierzona stronie zaskarżoną decyzją kara w wysokości 6.000 zł mieści się zatem w ustawowych granicach i stanowi zaledwie 0,006% kary możliwej do wymierzenia w przedmiotowym stanie faktycznym. Ponadto, w świetle przeprowadzonej oceny przesłanek, które należało wziąć pod uwagę przy określaniu wysokości kary, tj. stwierdzonego najwyższego stopnia szkodliwości czynu, najwyższego stopnia zawinienia, najwyższego zakresu naruszenia, stwierdzonego ponownego naruszenia przepisów o jakości handlowej i wysokiej wielkości osiągniętego obrotu, kara nie mogła zostać wymierzona w minimalnej wysokości.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek

bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Adwokat Katarzyna Ishikawa
z Kancelarii: Ishikawa, Broclawik, Sajna
Adwokaci i Radcowie Prawni Sp.p.
Al. Słowackiego 66
30-004 Kraków
pełnomocnik
Alma Market S.A. z siedzibą w Krakowie
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Łodzi
3. a/a